

PRAKSISOVERSIGT · ENERGIKLAGENÆVNET

Praksisoversigt over indtægtsrammer og benchmarking for elnetvirksomheder

Energiklagenævnets prøvelse af Forsyningstilsynets benchmarkingmodel og individuelle effektiviseringskrav

Version 2 Opdateret 8. sep. 2026 42 afgørelser · 2007-2024

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Elnetvirksomheder er naturlige monopoler og reguleres derfor økonomisk gennem indtægtsrammer, som Forsyningstilsynet fastsætter årligt efter [elforsyningsloven § 69](#) med fradrag af generelle og individuelle effektiviseringskrav beregnet ved benchmarking. Energiklagenævnet er eneste administrative klageinstans på området, og nævnet har siden 2008 – fra netvolumenmodellen over til den totaløkonomiske DEA-/SFA-model ("bedst-af-to") – konsekvent afvist at tilsidesætte tilsynets metodevalg, men til gengæld ophævet afgørelser, hvor tilsynet har overskredet bekendtgørelsens afgørelsesfrist. Denne oversigt kortlægger Energiklagenævnets prøvelsesintensitet, de faktorer nævnet gentagne gange lægger vægt på, og de dokumentationskrav netvirksomhederne skal opfylde for at få anerkendt særlige omkostninger og fordyrende rammevilkår.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Energiklagenævnet anerkender, at Forsyningstilsynet har et vidt skøn ved valg af benchmarkingmetode, og tilsidesætter kun metoden, hvis den hviler på usaglige hensyn, væsentlige metodiske eller faktuelle fejl eller fører til et urimeligt resultat.
- 02** Energiklagenævnet lægger afgørende vægt på, at Forsyningstilsynets model følger Benchmarkingekspertgruppens anbefalinger – følger tilsynet anbefalingerne, har modellen en formodning for lovlighed og saglighed, fordi lovgiver har forudsat netop dette grundlag.
- 03** Energiklagenævnet accepterer antagelsen om konstant skalaafkast i DEA-modellen som sagligt begrundet i det politiske ønske om ikke at hæmme konsolidering i sektoren – også når de statistiske tests ikke entydigt understøtter antagelsen.
- 04** Energiklagenævnet kræver, at netvirksomheden selv løfter bevisbyrden for individuelle, dokumenterede og fordyrende rammevilkår; udokumenterede eller marginale meromkostninger (korrosion, ejendomsskatter) anerkendes ikke.
- 05** Energiklagenævnet afviser, at et effektiviseringspotentiale er urimeligt højt, alene fordi det er stort – potentialet er en RELATIV effektivitetsmåling, ikke et absolut krav om omkostningsreduktion.

- 06** Energiklagenævnet accepterer Forsyningstilsynets væsentlighedskriterium på 1 % af totalomkostningerne for udeholdelse af særlige omkostninger som sagligt og proportionalt, fordi det behandler store og små virksomheder forholdsmæssigt ens og ikke afskærer det konkrete skøn.
- 07** Energiklagenævnet lægger vægt på de indbyggede forsigtighedshensyn – bedst-af-to, loft over potentialet og generel reduktion af alle krav – som modvægt mod modelusikkerhed.
- 08** Energiklagenævnet kræver, at Forsyningstilsynet dokumenterer sin robusthedsvurdering; er modellen ikke robust, skal tilsynet i stedet fastsætte et skønsmæssigt effektiviseringskrav frem for at udskyde afgørelsen.
- 09** Energiklagenævnet ophæver afgørelser om effektiviseringskrav, der er truffet efter bekendtgørelsens frist, når der ikke er hjemmel til dispensation – fristen er ikke blot en ordensforskrift.
- 10** Effektiviseringskrav er varige og akkumuleres inden for reguleringsperioden; Energiklagenævnet har ikke fundet grundlag for et loft over de akkumulerede krav.
- 11** Energiklagenævnet accepterer, at Forsyningstilsynet skifter metode til sikring mod dobbelttælling, når tilsynet fyldestgørende har redegjort for, at dobbelttælling faktisk undgås.
- 12** Klage til Energiklagenævnet skal indgives inden 4 uger, og nævnet giver kun oprejsningsbevilling ved helt særlige forhold – sygdom, it-problemer og misforståelser om fristen er ikke nok.

Retsgrundlaget: fra netvolumenmodel til totaløkonomisk benchmarking

§ 1

Elnetvirksomhedernes priser fastsættes i overensstemmelse med en indtægtsramme, som Forsyningstilsynet årligt fastsætter for hver enkelt netvirksomhed "med henblik på dækning af netvirksomhedens omkostninger ved en effektiv drift af den bevillingspligtige aktivitet og forrentning af den investerede kapital", jf. [elforsyningsloven § 69, stk. 1](#). Indtægtsrammen udgør efter [§ 69, stk. 2](#) det højeste beløb, virksomheden må oppebære i et kalenderår, og fastsættes med udgangspunkt i en 5-årig reguleringsperiode.

Den nugældende ordning blev indført ved en **nyaffattelse af § 69 ved lov nr. 15 af 9. juni 2017** (L 180, 2016-17), som samtidig ophævede den tidligere regulering i §§ 69 og 70. Af forarbejderne fremgår, at formålet var at gennemføre stemmeaftalen af 4. november 2016 og El-reguleringsudvalgets anbefalinger, så indtægtsrammerne knyttes tæt til netvirksomhedernes faktiske omkostninger:

Den gældende regulering er baseret på, at netvirksomhedernes indtægter, justeret for mængde af leveret elektricitet og pristalsudvikling, ikke skal stige i forhold til 2004. Efter den nye regulering vil en netvirksomheds omkostninger til investeringer indgå i indtægtsrammerne, uanset om der er tale om nødvendige nyinvesteringer eller reinvesteringer.

Loven fastlægger kun rammerne. Den nærmere udmøntning sker efter bemyndigelsen i [§ 69, stk. 5, nr. 6](#) om "fastsættelse af generelle og individuelle effektiviseringskrav, herunder ved benchmarking". Bemyndigelsen er udnyttet i [indtægtsrammebekendtgørelsen](#), hvis kernebestemmelser er:

Bestemmelse	Indhold
§ 5, stk. 1, nr. 1	Fradrag af de akkumulerede effektiviseringskrav efter §§ 9-13
§ 9	Det generelle krav – produktivitetsudviklingen i bygge- og anlæg (70 pct.) og markedsræssig økonomi (30 pct.), fratrukket et forsigtighedshensyn på 25 pct.
§ 10	Pligt til benchmarking; metoden skal bygge på "fagligt anerkendte metoder", være neutral mellem drift og investering og tage "passende hensyn til individuelle, dokumenterede og fordyrende rammevilkår"
§ 11	Udmøntning af individuelle krav, der ikke kan være mindre end 0, med et "passende forsigtighedshensyn"
§ 12	Robusthedsvurdering; skønsmæssigt krav hvis modellen ikke er robust; afgørelse skal træffes i året forud for reguleringsperioden
§ 13	Sikring mod dobbelttælling mellem generelt og individuelt krav

Den ældre praksis hviler på den nu ophævede § 70 og de dagældende indtægtsrammebekendtgørelser, hvor Energitilsynet anvendte **netvolumenmodellen** – en sammenligning af enhedsomkostninger pr. netkomponent med korrektion for kundetæthed. Det fremgår af [11-538](#), at modellen byggede på 2005-data kvalitetssikret af PricewaterhouseCoopers og på 48 udvalgte indberetninger af høj kvalitet. Fra reguleringsåret 2019 anvender Forsyningstilsynet i stedet en **totaløkonomisk model (TOTEX)** med både en DEA-model (Data Envelopment Analysis) og en SFA-model (Stochastic Frontier Analysis) i en "bedst-af-to"-tilgang, jf. bl.a. [18-07714](#) og [18-07735](#).

Bemærk, at bekendtgørelsen er ændret flere gange, senest med virkning fra 2026, hvor §§ 52 og 54 – som de ældre afgørelser henviser til om afgørelsesfrist og klageadgang – har fået andet indhold. Ændringen udspringer af [høringen af 18. november 2025 om justering af netvirksomhedernes indtægtsrammer](#). Klageadgangen fremgår nu af [§ 56](#).

LOV

[Elforsyningsloven § 69, stk. 1, 2, 5](#)[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 5, stk. 1](#)[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 9](#)[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 10](#)[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 11](#)[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 12](#)[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 13](#)[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 56](#)

PRAKSIS	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet fastsætter individuelt effektiviseringskrav på 40.000 kr. for NOE Net A/S for 2019-2022	08.04.2019
	Forsyningstilsynet · Individuelt effektiviseringskrav på 10.000 kr. til Vordingborg Elnet A/S – Forsyningstilsynets afgørelse om benchmarking og leveringskvalitet	08.04.2019
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om effektiviseringskrav til Vestforsyning Net A/S for 2008	05.05.2008

§ 2 Energiklagenævnets prøvelseskompetence og prøvelsesintensitet

Energiklagenævnet behandler klager over Forsyningstilsynets afgørelser efter elforsyningsloven og regler udstedt i medfør af loven, jf. [elforsyningsloven § 89, stk. 1](#). Afgørelserne kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, og de kan ikke indbringes for domstolene, før den endelige administrative afgørelse foreligger, jf. [§ 89, stk. 2](#).

Udgangspunktet er et vidt skøn. Allerede i [11-538](#) om effektiviseringskravet for 2008 fastslog nævnet, at hverken bekendtgørelsen eller forarbejderne indeholder detaljerede retningslinjer for, hvordan der konkret skal benchmarkes, og at valget af metode derfor beror på tilsynets skøn. Nævnet fandt ikke grundlag for at antage, at valget af netvolumenmodellen var baseret på usaglige hensyn, eller at en benchmarking på enhedsomkostninger var uegnet, og der var ikke påvist væsentlige metodiske eller faktuelle fejl i grundlaget for skønnet.

Samme prøvelsesstandard anvendes i [1011-11-26](#), hvor 58 elnetselskaber klagede over, at tidshorisonten for indhentning af effektiviseringspotentialer blev sat ned fra fem til fire år. Nævnet fastslog, at fastsættelsen beror på en skønsmæssig vurdering, og at nedsættelsen hverken var baseret på usaglige hensyn, uproportional eller førte til urimelige resultater. Også ændringen af beregningsmetoden for "benchmarkbasis" blev anset for et lovligt metodevalg – ikke en beregningsfejl. I [1011-15-8](#) om SK Elnet A/S' effektiviseringskrav for 2015 gentog nævnet, at tilsynet "er tillagt et vidt skøn ved benchmarkingen", og at netvolumenmodellen anses for egnet og baseret på saglige hensyn.

En vigtig nuance fra 2021-praksis. I [19-04015](#) og [19-04026](#) formulerede nævnet prøvelsen skarpere: Forsyningstilsynet er **ikke** tillagt et bredt skøn ved selve *udarbejdelsen* af benchmarkingmetoden, men er forpligtet til at sikre, at metoden overholder de grundlæggende krav i [§ 10, stk. 2](#) og [§ 12, stk. 2](#). Metodekravene er altså retlige bindinger, som nævnet prøver. Efter en samlet vurdering fandt nævnet dog heller ikke her grundlag for at tilsidesætte modellen.

Skønnet ved den enkelte delbeslutning er derimod bredt. I [23-00933-37](#) om dobbelttælling udtalte nævnet:

Energiklagenævnet finder, at Forsyningstilsynet er overladt et skøn til at vurdere, hvorvidt en anden metode til sikring mod dobbelttælling skal benyttes. Forsyningstilsynet er herunder overladt et skøn med hensyn til udformningen af metoden, idet der dog skal tages hensyn til, at dobbelttælling skal undgås.

Energiklagenævnet prøver derimod fuldt ud, om der er **hjemmel**: i [19-04021](#) tilsidesatte nævnet Energistyrelsens dispensation som ugyldig, fordi bekendtgørelsen ikke gav hjemmel til at dispensere fra afgørelsesfristen. Endelig kan nævnet **hjemvise**, når begrundelsen ikke tillader efterprøvelse af skønnet – i [11-478](#) blev en afgørelse hjemvist, bl.a. fordi det ikke fremgik, hvordan ikke-godkendte omkostninger indgik i den samlede effektivitetsvurdering; nævnet understregede, at en virksomhed ikke bør straffes for dårlige aftaler uden samtidig at blive belønnet for gode aftaler.

LOV

[Elforsyningsloven § 89, stk. 1, 2](#)[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 10, stk. 2](#)[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 12, stk. 2](#)

PRAKSIS	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om indtægtsrammer for netselskaber i 2021 – spørgsmål om dobbelttælling af effektiviseringskrav	21.06.2024
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav og leveringskvalitet - Konstant Net A/S	25.08.2021
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om effektiviseringskrav og leveringskvalitet - TREFOR El-net A/S	25.08.2021
	Energiklagenævnet · Ophævelse af Forsyningstilsynets afgørelse om effektiviseringskrav på grund af fristoverskridelse	25.08.2021

Energiklagenævnet · Klage over Energitilsynets afgørelse om effektiviseringskrav for SK Elnet A/S for 2015	09.09.2015
Energiklagenævnet · Klage over Energitilsynets effektiviseringskrav til elnetselskaber for 2012	13.06.2012
Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om effektiviseringskrav til Vestforsyning Net A/S for 2008	05.05.2008
Energiklagenævnet · Prisregulering for elforsyning: Hjemvisning af sag om markedsvilkår og effektivitetsvurdering	10.03.2008

§ 3 Hvad Energiklagenævnet lægger vægt på ved prøvelsen af benchmarkingmodellen

De 16 parallelle afgørelser af 13. december 2023 (sagerne 22/13760-22/13783) er den samlede prøvelse af den totaløkonomiske model for reguleringsåret 2020. Selv om klagerne kom fra vidt forskellige selskaber – fra [Radius Elnet A/S](#) med et krav på 30,08 mio. kr. til [Trefor El-Net A/S](#) med et krav på 0 kr. – er begrundelsesmønstret praktisk taget identisk. Følgende forhold er gennemgående afgørende:

- **Ekspertgruppens anbefalinger som retsgrundlag.** Nævnet lægger afgørende vægt på, at det af forarbejderne til elforsyningsloven fremgår, at modellen skulle baseres på Benchmarkingekspertgruppens anbefalinger fra 2017. Følger tilsynet anbefalingerne, har modellen "som udgangspunkt" en formodning for lovlighed og saglighed, jf. [22/13760](#) og [22/13761](#).
- **DEA og SFA er fagligt anerkendte metoder.** Kravet i [§ 10, stk. 2](#) er dermed opfyldt allerede ved metodevalget, jf. [22/13769](#).
- **Effektiviseringspotentialer er relativt, ikke absolut.** Klagerne gjorde gennemgående gældende, at et samlet branchepotentiale på ca. 712 mio. kr. (14 pct. af totalomkostningerne) var urealistisk højt. Nævnet afviste dette i samtlige sager med henvisning til, at der er tale om en relativ økonomisk effektivitet, og at potentialerne svarer til forudsætningerne i El-reguleringsudvalgets rapport, jf. [22/13783](#) og [22/13772](#). I [22/13782](#) om Cerius A/S formulerede nævnet det direkte:

Energiklagenævnet finder efter en samlet vurdering ikke, at det samlede effektiviseringspotentialer for netvirksomhederne er urealistisk højt, eller at det fastsatte effektiviseringskrav for klager på 19,15 pct. på denne baggrund skulle være urimeligt højt.

- **Homogenitet sikres gennem frontrestriktioner.** Nævnet lægger vægt på, at ekspertgruppen selv vurderede virksomhederne tilstrækkeligt sammenlignelige, og at tilsynet har indført restriktioner, så kun selskaber med net på mere end ét spændingsniveau, uden utilstrækkelig leveringskvalitet tre år i træk og med indberettede GIS-data kan danne "front", jf. [22/13771](#) og [22/13774](#).
- **Konstant skalaafkast er sagligt begrundet i konsolideringshensynet.** Dette er det mest omdiskuterede punkt. Nævnet citerer i [22/13770](#) begrundelsen:

Da det ikke er fuldstændigt entydigt hvilket skalaafkast, der skal anvendes baseret på de statistiske test kan den begrebsmæssige vurdering derfor vælges at tillægges større vægt. Det vurderes derfor hensigtsmæssigt at skele til El-reguleringsudvalgets anbefalinger... baseret på at reguleringen ikke bør udgøre en barriere for konsolidering.

I [22/13781](#) henviste nævnet supplerende til, at tilsynets Bankers test indikerede, at hypotesen om konstant skalaafkast ikke kunne forkastes empirisk. Et politisk-strukturelt hensyn kan altså bære et modelvalg, selv når data peger i en anden retning.

- **SFA-modellens "manglende støj" fører ikke til ugyldighed.** Klagerne fremlagde en konsulentvurdering om, at l-parameteren (128,41) betød, at der næsten ingen statistisk støj var, og at "bedst-af-to" derfor var illusorisk. Nævnet fandt valget af log-lineær modelform inden for tilsynets skøn, jf. [22/13772](#) og [22/13777](#).
- **Forsigtighedshensynene tillægges selvstændig vægt.** Nævnet peger gentagne gange på loftet over effektiviseringspotentialer på 24 pct. (svarende til et årligt krav på maksimalt 1,9 pct. af udmøntningsgrundlaget), den generelle reduktion af alle krav med 5 pct. i 2020 (10 pct. i 2019), fjernelse af outliers og selve "bedst-af-to"-tilgangen som opfyldelse af kravet i [§ 11, stk. 3](#) om et "passende forsigtighedshensyn".
- **Robusthedstestene skal være dokumenterede.** Nævnet efterprøver, om tilsynet faktisk har gennemført de tests, ekspertgruppens rammeværk foreskriver, jf. [§ 12, stk. 2](#) og [22/13776](#) og [22/13775](#).

At modellen ikke i sig selv er en "straf" fremgår af Forsyningstilsynets egne afgørelser for reguleringsperioden 2023-2027, hvor bl.a. [N1 A/S](#), [N1 Randers A/S](#) og [RAH NET A/S](#) blev vurderet fuldt effektive og fik krav på 0 kr., mens [Cerius A/S](#) fik et varigt årligt krav på 13,6 mio. kr. og [TREFOR EL-NET A/S](#) 160.000 kr.

LOV	Indtægtsrammebekendtgørelsen § 10, stk. 2	Indtægtsrammebekendtgørelsen § 11, stk. 3
	Indtægtsrammebekendtgørelsen § 12, stk. 2	
PRAKSIS	Energiklagenævnet · Stadfæstelse af Forsyningstilsynets benchmarkingmetode og effektiviseringskrav for netselskaber i 2020	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Klage over benchmarkingmodel til fastsættelse af effektiviseringskrav for elnetvirksomhed	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Afvisning af klage over individuelt effektiviseringskrav for elnetvirksomhed baseret på benchmarkingmodel	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Afvisning af klage over benchmarkingmodel til fastsættelse af effektiviseringskrav for elnetselskab	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Stadfæstelse af Forsyningstilsynets afgørelse om effektiviseringskrav for NKE-ElNet A/S i 2020	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Stadfæstelse af Forsyningstilsynets afgørelse om effektiviseringskrav for Nakskov ElNet A/S i 2020	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for L-Net A/S i 2020	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets stadfæstelse af individuelt effektiviseringskrav for Ikast El Net A/S for 2020	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Klage over individuelt effektiviseringskrav for elnetvirksomhed baseret på benchmarkingmodel	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Stadfæstelse af afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for elnetvirksomhed baseret på benchmarkingmodel	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Stadfæstelse af individuelt effektiviseringskrav for Flow ElNet A/S for 2020	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets stadfæstelse af Forsyningstilsynets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for Dinel A/S i 2020	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets stadfæstelse af Forsyningstilsynets afgørelse om effektiviseringskrav for Cerius A/S i 2020	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for Trefor El-Net A/S i 2020	13.12.2023
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet fastsætter individuelt effektiviseringskrav på 13,6 mio. kr. årligt for Cerius A/S i 2023-2027	21.12.2022
	Forsyningstilsynet · Individuelle effektiviseringskrav for N1 A/S 2023-2027 fastsat til 0 kr. – selskabet vurderet fuldt effektivt	21.12.2022

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet fastsætter individuelle effektiviseringskrav på 0 kr. til N1 Randers A/S for perioden 2023-2027	21.12.2022
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet fastsætter nuleffektiviseringskrav for RAH NET A/S for perioden 2023-2027	21.12.2022
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet fastsætter individuelle effektiviseringskrav for TREFOR EL-NET A/S for 2023-2027	21.12.2022

§ 4 Særlige omkostninger og væsentlighedskriteriet på 1 %

Omkostningsgrundlaget for benchmarkingen er netvirksomhedens totalomkostninger.

[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 10, stk. 3](#) opregner de data, der ikke kan indgå: energispareindsatsen (nr. 1), forsknings- og demonstrationsprojekter med offentlig medfinansiering (nr. 2), beredskab og myndighedsbehandling (nr. 3) – samt en opsamlingsbestemmelse i **nr. 4** om "anden data, som Forsyningstilsynet vælger ikke skal indgå i benchmarking".

Forsyningstilsynet administrerer opsamlingsbestemmelsen med **to kriterier**: omkostningen skal for det første være af en ganske særlig karakter, og for det andet udgøre mindst **1 pct. af netvirksomhedens totalomkostninger**. Dette har været det hyppigst påklagede enkelt punkt i hele sagskomplekset.

Netvirksomhedernes argument var gennemgående, at kriteriet savner hjemmel og skaber forskelsbehandling, fordi 1 pct. for de store selskaber svarer til 5-10 mio. kr., som derfor aldrig realitetsbehandles. Energiklagenævnet har afvist dette i samtlige sager. I [22/13760](#) hedder det:

Energiklagenævnet finder, at et kriterie hvorefter de omkostninger, der konkret vurderes at skulle udeholdes af benchmarkingen tillige skal opfylde et krav om at være væsentlige omkostninger, er sagligt begrundet.

De bærende hensyn, nævnet lægger vægt på, er:

- **§ 10, stk. 3, nr. 4 er en skønsbestemmelse**, og Forsyningstilsynet er berettiget til at opstille saglige kriterier for administrationen af sit skøn, jf. [22/13761](#) og [22/13769](#).
- **Et relativt kriterium behandler selskaberne forholdsmæssigt lige**. Netop fordi grænsen er procentuel og ikke beløbsmæssig, rammes store og små virksomheder ens i forhold til deres størrelse, jf. [22/13771](#).
- **Kriteriet afskærer ikke skønnet**, men fastsætter en tærskel for, hvornår skønnet skal udøves, jf. [22/13761](#).
- **Tilsynet er ikke forpligtet til at udeholde mere end nr. 1-3**. Dette blev udtrykkeligt fastslået i [19-04015](#) og [19-04026](#), hvor omkostninger til Smart Grid netop lå under 1 pct.-grænsen og derfor ikke blev udeholdt.

Det er værd at bemærke, at nævnet allerede i [19-04021](#) – hvor afgørelsen i øvrigt blev ophævet af formelle grunde – udtrykkeligt fandt, at tilsynets administration af reglerne om særlige omkostninger, herunder væsentlighedskriteriet, var baseret på saglige og hensigtsmæssige overvejelser. Praksis må derfor anses for fast.

Omvendt viser [12-09082](#) om Vildbjerg Elværk, at tilsynet i indtægtsrammeudmeldingerne selv foretager en række korrektioner – nettabskorrektion, tab på debitorer, gebyrindtægter og differencer – hvor virksomhedens dokumentation er afgørende for resultatet.

LOV

[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 10, stk. 3](#)

PRAKSIS

Energiklagenævnet · Stadfæstelse af Forsyningstilsynets benchmarkingmetode og effektiviseringskrav for netselskaber i 2020

13.12.2023

Energiklagenævnet · Klage over benchmarkingmodel til fastsættelse af effektiviseringskrav for elnetvirksomhed	13.12.2023
Energiklagenævnet · Afvisning af klage over benchmarkingmodel til fastsættelse af effektiviseringskrav for elnetselskab	13.12.2023
Energiklagenævnet · Stadfæstelse af Forsyningstilsynets afgørelse om effektiviseringskrav for Nakskov Elnet A/S i 2020	13.12.2023
Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav og leveringskvalitet - Konstant Net A/S	25.08.2021
Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om effektiviseringskrav og leveringskvalitet - TREFOR El-net A/S	25.08.2021
Energiklagenævnet · Ophævelse af Forsyningstilsynets afgørelse om effektiviseringskrav på grund af fristoverskridelse	25.08.2021
Forsyningstilsynet · Indtægtsrammeudmelding for Vildbjerg Elværk A.m.b.A for reguleringsårene 2005-2015	02.12.2016

§ 5 Fordyrende rammevilkår: dokumentationskrav og bevisbyrde

Efter [indtægtsrammebekendtgørelsen § 10, stk. 2](#) skal metoden sikre, "at der tages passende hensyn til individuelle, dokumenterede og fordyrende rammevilkår". Ordet **dokumenterede** er ikke tilfældigt: Energiklagenævnet placerer entydigt bevisbyrden hos netvirksomheden.

Korrosion ved den jyske vestkyst er det klareste eksempel. I [22/13763](#) om Netselskabet Elværk A/S (tidligere Thy-Mors Energi Elnet) fremlagde selskabet et notat fra Teknologisk Institut og egne tal for meromkostninger:

Komponent	Meromkostning	Dokumentation
Kabelskab	ca. 1.500 kr. pr. enhed	Notat fra Teknologisk Institut
Afskrivning pr. måler	877-966 kr. mod 660 kr. i landsgennemsnit	Klagerens interne data

Dette var ikke nok. Energiklagenævnet stadfæstede med den begrundelse, at klageren ikke havde løftet bevisbyrden for, at klimapåvirkningen medførte så væsentlige og **uundgåelige** meromkostninger i det konkrete regnskabsår (2018), at det skulle anerkendes som et individuelt rammevilkår. Forsyningstilsynet havde tillige gjort gældende, at valget mellem plast og metal er en ledelsesmæssig beslutning inden for virksomhedens kontrol. Samme resultat i [22/13769](#) om NOE Net A/S.

Mønstret på tværs af sagerne er:

- **Generelle branchenotater og gennemsnitsberegninger er ikke nok** – der kræves konkrete, årsspecifikke meromkostninger for netop den klagende virksomhed.
- **Marginale beløb afvises.** I [22/13783](#) blev Trefor El-Net A/S' ansøgning om udeholdelse af ejendomsskatter afvist, netop fordi de udgjorde en marginal andel af totalomkostningerne.
- **Er rammevilkåret allerede indbygget i modellen, kræves der dokumentation for, at korrektionen er utilstrækkelig.** I [22/13767](#) gjorde Radius Elnet A/S gældende, at "bymæssighed" – de markant højere omkostninger ved at drive net i tætbefolkede byområder som København – ikke var tilstrækkeligt afspejlet. Nævnet fandt, at hensynet var varetaget gennem den indbyggede GIS-zonekorrektion, som ekspertgruppen havde anbefalet, og at klageren ikke havde dokumenteret, at dette var utilstrækkeligt.

Ansøgningskravet er reelt. I [22/13772](#) om L-Net A/S afviste nævnet at behandle anbringender om korrosion og bymæssighed, fordi klageren **ikke havde ansøgt Forsyningstilsynet** om korrektion herfor. Et rammevilkår, der ikke er gjort gældende i førsteinstansen, kan ikke rejses første gang for nævnet.

Officialprincippet og vejledningspligten flytter ikke bevisbyrden. I [22/13769](#) anførte NOE Net A/S, at tilsynet havde tilsidesat undersøgelsespligten og vejledningspligten efter [forvaltningsloven § 7, stk. 1](#). Nævnet afviste dette: tilsynet havde forholdt sig til de fremlagte oplysninger og ydet generel vejledning via Konterings- og indberetningsvejledningen. Samme sag rummer et beviskrav den anden vej: selskabets påstand om, at nettab var opgjort uensartet på tværs af selskaberne, blev afvist, fordi der ikke var fremlagt konkrete beviser – alle selskaber er forpligtet til at følge tilsynets indberetningsvejledning, og der var ikke grundlag for at antage andet.

Den ældre praksis er ikke anderledes. I [1011-15-8](#) om korrektionen for kundetæthed havde Energitilsynet valgt et simpelt gennemsnit af en lineær og en log-lineær regression (forklaringsgrad henholdsvis 49,19 pct. og 50,42 pct.), hvilket øgede SK Elnets krav med over 46 pct. Nævnet fandt, at skønnet var vidtgående, og at gennemsnitsmetoden ikke førte til et usagligt resultat. Særligt bemærkelsesværdigt er, at tilsynet udtrykkeligt **afviste en "best-off"-praksis**, hvor selskaberne ville få det laveste af de to beregnede krav, fordi en sådan praksis alene ville komme selskaberne til gode og ikke varetage forbrugernes interesser – et hensyn nævnet tiltrådte. I [11-538](#) anbefalede nævnet dog Energitilsynet at overveje klagerens alternative korrektionsmodel ved den kommende fireårige revision – en henstilling snarere end en tilsidesættelse.

LOV	Forvaltningsloven § 7, stk. 1	Indtægtsrammebekendtgørelsen § 10, stk. 2
PRAKSIS	Energiklagenævnet · Stadfæstelse af individuelt effektiviseringskrav og vurdering af benchmarkingmodellen for elnetvirksomheder	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Afvisning af klage over benchmarkingmodel til fastsættelse af effektiviseringskrav for elnetselskab	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for Trefor El-Net A/S i 2020	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Afvisning af klage over individuelt effektiviseringskrav for elnetvirksomhed baseret på benchmarkingmodel	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for L-Net A/S i 2020	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Klage over Energitilsynets afgørelse om effektiviseringskrav for SK Elnet A/S for 2015	09.09.2015
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om effektiviseringskrav til Vestforsyning Net A/S for 2008	05.05.2008

Kravenes karakter: varige, akkumulerede krav og sikring mod dobbelttælling

§ 6

Effektiviseringskrav er varige. Allerede i [11-538](#) gjorde Vestforsyning Net A/S gældende, at kravet højst kunne udmeldes som et etårigt krav på 2 pct., fordi metodegrundlaget ikke havde tilstrækkelig "værd" til en så langsigtet afgørelse. Energiklagenævnet tiltrådte Energitilsynets argumentation om, at kravene kunne udmeldes som varige, og pegede på, at bekendtgørelsen forudsatte varige effektiviseringer og indeholdt en revisionsbestemmelse, hvorefter benchmarkinggrundlaget tages op hvert fjerde år.

Kravene akkumuleres. Efter [indtægtsrammebekendtgørelsen § 5, stk. 1, nr. 1](#) fradrages "de akkumulerede effektiviseringskrav, som Forsyningstilsynet har beregnet eller fastsat efter reglerne i §§ 9-13 for

indeværende reguleringsperiode til og med reguleringsåret". Forarbejderne til nyaffattelsen af § 69 bekræfter dette udtrykkeligt: ministeren oplyste over for udvalget, "at effektiviseringskrav akkumuleres inden for en reguleringsperiode". Hverken elforsyningsloven, bekendtgørelsen eller Energiklagenævnets praksis opstiller noget **loft over de akkumulerede krav** – loftet på 24 pct. (svarende til maksimalt 1,9 pct. af udmøntningsgrundlaget årligt) angår alene det beregnede effektiviseringspotentiale i den enkelte benchmarking, jf. [22/13774](#) og [22/13777](#).

Ineffektivitet giver ikke krav på fuld forrentning. Indtægtsrammen skal efter [§ 69, stk. 1](#) dække omkostningerne ved en *effektiv* drift. Konsekvensen er, at en ineffektiv virksomhed må absorbere effektiviseringskravet i sin forrentning – et forhold Forsyningstilsynet i [23-00933-37](#) udtrykte som, at den hidtidige metode 4 var "klart i ineffektive netvirksomheders favør".

Dobbelttælling. Netvirksomhederne pålægges både et generelt effektiviseringskrav efter [§ 9](#) og – hvis de ikke er fuldt effektive – et individuelt krav efter [§ 11](#). [§ 13](#) forpligter tilsynet til at sikre mod dobbelttælling, og bestemmelsen giver mulighed for at fravige den oprindelige metode, "hvis Forsyningstilsynet vurderer, at metoden giver en mere retvisende sikring mod dobbelttælling".

Den principielle prøvelse skete i [23-00933-37](#), hvor Green Power Denmark som mandatar for **23 netvirksomheder** klagede over, at tilsynet fra reguleringsåret 2021 gik fra kun at pålægge det højeste af de to krav til at pålægge begge sekventielt – hvilket øgede branchens samlede krav med over 25 pct. Klagerne gjorde bl.a. gældende, at forarbejderne til [§ 69, stk. 5](#) forudsatte, at det højeste af de to krav skulle anvendes, indtil datagrundlaget for "Frontmetoden" forelå.

Energiklagenævnet stadfæstede. Nævnet fandt, at tilsynets analyse fra juni 2021 "i fyldestgørende omfang har undersøgt og redegjort for, hvorledes dobbelttælling kan undgås", og tilsluttede sig den materielle sontring: det individuelle krav vedrører indhentning af et potentiale ved **nutidens** teknologi, mens det generelle krav afspejler **fremtidige** effektiviseringsmuligheder som følge af teknologisk udvikling. At det generelle krav beregnes bagudrettet efter [§ 9](#) er ikke i modstrid hermed, da historisk produktivitetsudvikling "kan ses som en metode til at skønne over den fremtidige, forventede produktivitetsudvikling". Om fortolkningen af [§ 13](#) udtalte nævnet:

Energiklagenævnet vurderer derfor, at indtægtsrammebekendtgørelsens § 13, sidste pkt., skal forstås således, at tilsynet ved vurderingen af, om en anden metode vil være mere retvisende, bør inddrage, om en anden metode vil medføre, at man kommer nærmere et konkurrencelignende marked, og at der skal tages hensyn til at dobbelttælling skal undgås.

Endelig viser [11-321](#) om Midtjyske Net A/S, at bortfald af hjemmel ved en bekendtgørelsesændring afskærer efterregulering af tidligere års indtægtsrammer, medmindre forholdet er omfattet af en udtrykkelig overgangsbestemmelse – nævnet henviste selskabet til i stedet at forfølge sit civilretlige krav.

LOV

[Elforsyningsloven § 69, stk. 1, 5](#)
[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 5, stk. 1](#)
[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 9](#)
[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 11](#)
[Indtægtsrammebekendtgørelsen § 13](#)

PRAKSIS	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om indtægtsrammer for netselskaber i 2021 – spørgsmål om dobbelttælling af effektiviseringskrav	21.06.2024
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets stadfæstelse af individuelt effektiviseringskrav for Ikast El Net A/S for 2020	13.12.2023
	Energiklagenævnet · Stadfæstelse af individuelt effektiviseringskrav for Flow Elnet A/S for 2020	13.12.2023

Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om effektiviseringskrav til Vestforsyning Net A/S for 2008 05.05.2008

Energiklagenævnet · Stadfæstelse af afslag på efterregulering af indtægtsrammer for demontering af luftledninger 17.09.2007

§ 7 Fristoverskridelse og ugyldighed – nævnets eneste ophævelser på området

Den vigtigste undtagelse fra det generelle billede af stadfæstelser er sagskomplekset af 25. august 2021 om reguleringsåret 2019. Her ophævede Energiklagenævnet Forsyningstilsynets afgørelser **i deres helhed** – ikke på grund af modellen, men af formelle grunde.

Efter den dagældende [§ 12, stk. 4](#) skal Forsyningstilsynet træffe afgørelse om individuelle effektiviseringskrav "i året forud for reguleringsperioden". Afgørelsen for 2019 skulle derfor være truffet i 2018. Forsyningstilsynet traf først afgørelse den 8. april 2019 og støttede sig på en dispensation meddelt af Energistyrelsen den 28. januar 2019.

Energiklagenævnet fandt i [19-04021](#) (Radius Elnet A/S – krav på 27,5 mio. kr. og 5,07 mio. kr. for utilstrækkelig leveringskvalitet), at bekendtgørelsen ikke indeholdt hjemmel til at dispensere fra tidsfristen. Energistyrelsens dispensation var derfor ugyldig, og Forsyningstilsynets afgørelse var truffet for sent. Samme resultat i [19-04015](#) (Konstant Net A/S), [19-04026](#) (TREFOR El-net A/S), [19-04028](#) og [19-04034](#) (Vores Elnet A/S).

To forhold gør afgørelserne principielt vigtige:

1. **Fristen er ikke en ordensforskrift.** Forsyningstilsynet gjorde gældende, at en fristoverskridelse måtte anses for en uvæsentlig formel mangel, og at en ophævelse ville stride mod formålet med indtægtsrammereguleringen om effektiv drift og lave forbrugerpriser, jf. [elforsyningsloven § 1](#). Nævnet fulgte ikke dette synspunkt, men ophævede afgørelserne i deres helhed.
2. **Der fandtes et lovligt alternativ.** Nævnet fremhævede, at Forsyningstilsynet med hjemmel i [§ 12, stk. 2 og 3](#) kunne have fastsat et **skønsmæssigt** effektiviseringskrav, hvis benchmarkingmodellen ikke var tilstrækkeligt robust. Bestemmelsen er altså tænkt netop som ventilen, når modellen ikke er klar til tiden – ikke en udskydelse af afgørelsestidspunktet.

Processuelt er afgørelserne også bemærkelsesværdige, fordi nævnet **først** realitetsprøvede den principale påstand om metodefejl (og forkastede den), og derefter gav medhold i den subsidiære påstand om fristoverskridelse. Metodevurderingen fra 2021 blev dermed en del af grundlaget for de senere stadfæstelser i 2023.

LOV	Elforsyningsloven § 1	Indtægtsrammebekendtgørelsen § 12, stk. 2-4	
PRAKSIS	Energiklagenævnet · Ophævelse af Forsyningstilsynets afgørelse om effektiviseringskrav på grund af fristoverskridelse		25.08.2021
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav og leveringskvalitet - Konstant Net A/S		25.08.2021
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om effektiviseringskrav og leveringskvalitet - TREFOR El-net A/S		25.08.2021
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om ophævelse af Forsyningstilsynets afgørelse vedrørende individuelle effektiviseringskrav		25.08.2021

Energiklagenævnet · Energiklagenævnet ophæver Forsyningstilsynets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for Vores Elnet A/S

25.08.2021

§ 8 Klagebehandling og sagsgang ved Energiklagenævnet

Klageadgang og frist. Forsyningstilsynets afgørelser om indtægtsrammer og effektiviseringskrav kan alene påklages til Energiklagenævnet, jf. [elforsyningsloven § 89, stk. 1 og 2](#) og [indtægtsrammebekendtgørelsen § 56, stk. 1](#). Klage skal indgives **skriftligt inden 4 uger** efter, at afgørelsen er meddelt, jf. [§ 89, stk. 4](#) og [§ 56, stk. 2](#). (Ældre afgørelser henviser til § 89, stk. 5 og 6 i tidligere lovebekendtgørelser – bestemmelserne er siden omnummereret.)

Fristen håndhæves stramt. Nævnet kan efter uskrevne forvaltningsretlige regler give oprejsningsbevilling ved særlige forhold, men praksis er restriktiv:

Sag	Overskridelse	Anført årsag	Udfald
18-00370	3 dage	Klage sendt lørdag; troede henvendelse til tilsynet forlængede fristen	Afvist
21-00071	2 dage	Administrator fratrådte; klagen blev aldrig sendt	Afvist
23-04484	1 dag	Fritaget for digital post	Afvist

Nævnet lægger i disse sager vægt på, at afgørelsen indeholdt **behørig klagevejledning**, og at klageren rent faktisk havde haft tid til at klage. En klage modtaget uden for kontortid anses først for modtaget ved næste kontortids begyndelse.

Mandatarordningen. På indtægtsrammeområdet føres klagerne næsten altid af brancheorganisationen – tidligere Dansk Energi, nu **Green Power Denmark** – som mandatar for et større antal netvirksomheder. I [23-00933-37](#) omfattede klagen 23 navngivne netvirksomheder og blev behandlet samlet i én afgørelse; i 2023-komplekset blev der derimod truffet én afgørelse pr. selskab med i det væsentlige enslydende begrundelse. Praktisk betyder det, at én principiel afgørelse reelt afgør hele branchens retsstilling.

Sagsbehandlingsform og -tid. Sagerne behandles i vidt omfang i **skriftlig votering**. Sagsbehandlingstiden er lang: klagerne over afgørelserne af 17. december 2019 blev først afgjort den 13. december 2023, og i [23-00933-37](#) beklagede nævnet udtrykkeligt den lange sagsbehandlingstid.

Opsættende virkning. Udgangspunktet er, at klage ikke har opsættende virkning. I [11-453](#) afviste nævnet at tillægge en klage over efterregulering opsættende virkning og lagde vægt på, at nævnet ikke var bundet af en tidligere afgørelse, da der siden var fastlagt fast praksis, at Østre Landsret i en lignende sag heller ikke havde tillagt klagen opsættende virkning, og at efterreguleringen ikke udgjorde et uopretteligt økonomisk indgreb. Vurderingen sker efter almindelige forvaltningsretlige principper, hvor sådanne bestemmelser ikke findes i loven.

Afgørelsernes retsvirkning og videre prøvelse. Energiklagenævnets afgørelser er endelige i det administrative system og **bindende** for parterne. Søgsmål til prøvelse skal anlægges inden **6 måneder** efter, at afgørelsen er meddelt, jf. [elforsyningsloven § 89, stk. 5](#).

Genoptagelse. I [1011-11-26](#) behandlede nævnet en anmodning om at revurdere en tidligere fastsat tidshorisont som en anmodning om genoptagelse af nævnets egen afgørelse fra 2010 og afviste den, fordi klagerne ikke havde fremlagt nye, væsentlige faktiske oplysninger, der kunne sandsynliggøre et andet udfald.

LOV	Elforsyningsloven § 89, stk. 1-2, 4, 5	Indtægtsrammebekendtgørelsen § 56, stk. 1, 2
PRAKSIS	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om indtægtsrammer for netselskaber i 2021 – spørgsmål om dobbelttælling af effektiviseringskrav	21.06.2024
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afvisning af klage over Energistyrelsens afgørelse om dispensation for fjernaflest elmåler grundet overskredet klagefrist	06.11.2023
	Energiklagenævnet · Afvisning af klage over Energistyrelsens afgørelse om solcelleanlæg grundet overskredet klagefrist	09.02.2021
	Energiklagenævnet · Klage afvist af Energiklagenævnet grundet overskredet klagefrist	08.05.2018
	Energiklagenævnet · Klage over Energitilsynets effektiviseringskrav til elnetselskaber for 2012	13.06.2012
	Energiklagenævnet · Afslag på anmodning om opsættende virkning i sag om efterregulering af forsyningspligtpriser for 2003 og 2004	14.09.2007

§ 9 Sammenhæng med domstolspraksis og EU-retten

Energiklagenævnets afgørelser om indtægtsrammer og effektiviseringskrav er endnu ikke prøvet ved de danske domstole i offentliggjort praksis, hverken ved byret, landsret eller Højesteret. Retstilstanden på området hviler derfor helt overvejende på nævnets egen praksis. Til gengæld findes der en parallel domstolspraksis om **prøvelsen af myndigheders økonomisk-faglige skøn**, som må antages at være retningsgivende, hvis en netvirksomhed indbringer en afgørelse for domstolene.

Den mest sammenlignelige sag er Højesterets dom i [Sag 26/2021](#) om Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens påbud om nedsættelse af Nets' Dankort-gebyrer. Sagen har en slående strukturel lighed med benchmarkingsagerne: en myndighed rekonstruerer, hvad prisen ville være under "virksom konkurrence", og virksomheden angriber de bagvedliggende beregninger og forudsætninger – forrentningsgrundlag, sammenligningsindeks, risikotillæg. Højesteret fastlagde prøvelsesstandarden:

Domstolene kan prøve bl.a., om konkurrencemyndighedernes skøn hviler på et urigtigt eller mangelfuldt grundlag. Det påhviler som udgangspunkt den, der anfægter myndighedernes skøn, at godtgøre, at der foreligger mangler ved grundlaget for skønsudøvelsen, og at manglerne har haft betydning for afgørelsens indhold.

Det dobbelte krav – mangel **og** betydning for afgørelsens indhold – svarer nøje til Energiklagenævnets tilgang i benchmarkingsagerne, hvor det ikke er nok at påvise, at en modelantagelse er teoretisk diskutabel; klageren skal sandsynliggøre, at det har ført til et urimeligt resultat for netop den pågældende virksomhed. Højesteret afviste også, at et risikotillæg for selve indgrebsrisikoen kunne kræves, og fastslog at påbuddet ikke stred mod proportionalitets- og mindstemiddelsprincippet – argumentationsmønstre der genfindes i nævnets afvisning af, at væsentlighedskriteriet på 1 pct. skulle være uproportionalt.

Højesterets dom i [Sag 136/2017](#) om prøvelse af taksationsmyndighedens skøn over værditab ved opstilling af vindmøller bekræfter den generelle linje: tilsidesættelse af et sagkyndigt myndighedsskøn forudsætter et **sikkert grundlag**.

EU-retten. Indtægtsrammereguleringen udmønter elmarkedsdirektivernes krav om en uafhængig national regulerende myndighed. EU-Domstolen fastslog i [C-378/19](#), at hverken regeringens udnævnelse af

energireguleringsmyndighedens formand eller ministeriers deltagelse som part i tarifreguleringsprocedurer i sig selv strider mod artikel 35 i direktiv 2009/72/EF, når blot myndighedens uafhængighed reelt sikres. Dommen understreger, at EU-retten stiller krav til reguleringsmyndighedens **institutionelle uafhængighed**, men i vidt omfang overlader den metodiske udformning af den økonomiske regulering til medlemsstaterne – hvilket understøtter det brede skøn, Energiklagenævnet anerkender for Forsyningstilsynet.

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om Nets' Dankort-gebyrer: Prøvelse af konkurrencemyndighedernes skøn over urimelige priser	04.04.2023
	Højesteret · Prøvelse af taksationsmyndighedens skøn over værditab ved opstilling af vindmøller	29.06.2018
	EU-Domstolen · Reguleringsmyndighedens uafhængighed på elektricitetsmarkedet: Udnævnelse af ledelse og ministeriel deltagelse i tarifprocedurer	11.06.2020

§ 10 Sammenfatning: hvad afgør en klage over effektiviseringskrav

Energiklagenævnets praksis om indtægtsrammer og benchmarking for elnetvirksomheder er usædvanligt konsistent. Gennem tre modelgenerationer – netvolumenmodellen (2008-2018), den totaløkonomiske DEA-/SFA-model fra 2019 og justeringerne for reguleringsperioden 2023-2027 – er nævnet **aldrig** nået frem til at tilsidesætte selve benchmarkingmetoden. Alle ophævelser skyldes formelle mangler.

For den netvirksomhed, der overvejer at klage, kan praksis destilleres til følgende:

- **Angreb på modellens generelle metodevalg fører ikke frem.** Homogenitet, konstant skalaafkast, SFA-modellens støjniveau, frontens sammensætning og størrelsen af branchens samlede potentiale er alle prøvet – og alle afvist. Nævnet svarer konsekvent, at Forsyningstilsynet har fulgt Benchmarkingekspertgruppens anbefalinger, som lovgiver har forudsat.
- **Argumentet skal være virksomhedsspecifikt og dokumenteret.** Det, der har en realistisk chance, er dokumenterede, årsspecifikke, uundgåelige meromkostninger, der udgør en ikke-marginal andel af totalomkostningerne, og som virksomheden faktisk **har ansøgt** Forsyningstilsynet om at få udeholdt eller korrigeret for.
- **Formalia er den reelle sårbarhed.** 2021-komplekset ([19-04015](#), [19-04021](#), [19-04026](#), [19-04028](#), [19-04034](#)) viser, at manglende hjemmel – her til dispensation fra afgørelsesfristen – er den vej, der faktisk fører til ophævelse. Det samme gælder mangelfuld begrundelse, jf. hjemvisningen i [11-478](#).
- **Tidsfaktoren er reel.** 4-ugers klagefristen håndhæves stramt, men sagsbehandlingstiden ved nævnet kan være fire år. Kravene løber i mellemtiden, da klage ikke har opsættende virkning.

Afgrænsning: denne oversigt behandler den økonomiske regulering af netvirksomhederne som monopoler. Den dækker ikke fastsættelsen af forbrugernes tariffer, jf. [elforsyning-tariffer](#), eller sager om adgang til nettet, jf. [nettilslutning-energi](#).

PRAKSIS	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav og leveringskvalitet - Konstant Net A/S	25.08.2021
	Energiklagenævnet · Ophævelse af Forsyningstilsynets afgørelse om effektiviseringskrav på grund af fristoverskridelse	25.08.2021
	Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om effektiviseringskrav og leveringskvalitet - TREFOR El-net A/S	25.08.2021

Energiklagenævnet · Energiklagenævnets afgørelse om ophævelse af Forsyningstilsynets afgørelse vedrørende individuelle effektiviseringskrav	25.08.2021
Energiklagenævnet · Energiklagenævnet ophæver Forsyningstilsynets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for Vores Elnet A/S	25.08.2021
Energiklagenævnet · Prisregulering for elforsyning: Hjemvisning af sag om markedsvilkår og effektivitetsvurdering	10.03.2008

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Elforsyningsloven § 69	stk. 1, 5	Elforsyningsloven § 89	stk. 1
Indtægtsrammebekendtgørelsen § 10	stk. 2	Indtægtsrammebekendtgørelsen § 11	stk. 3
Indtægtsrammebekendtgørelsen § 12	stk. 2	Indtægtsrammebekendtgørelsen § 13	

MATERIALE Citerede afgørelser

42 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

2

04.04.2023	Højesterets dom om Nets' Dankort-gebyrer: Prøvelse af konkurrencemyndighedernes skøn over urimelige priser	26-2021
29.06.2018	Prøvelse af taksationsmyndighedens skøn over værditab ved opstilling af vindmøller	136-2017

EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL

1

11.06.2020	Reguleringsmyndighedens uafhængighed på elektricitetsmarkedet: Udnævnelse af ledelse og ministeriel deltagelse i tarifprocedurer	C-378/19
------------	--	----------

ENERGIKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

31

21.06.2024	Energiklagenævnets afgørelse om indtægtsrammer for netselskaber i 2021 – spørgsmål om dobbelttælling af effektiviseringskrav	23/00933-37
13.12.2023	Stadfæstelse af Forsyningstilsynets benchmarkingmetode og effektiviseringskrav for netselskaber i 2020	22/13760
13.12.2023	Klage over benchmarkingmodel til fastsættelse af effektiviseringskrav for elnetvirksomhed	22/13761
13.12.2023	Stadfæstelse af Forsyningstilsynets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for elnetvirksomhed baseret på benchmarkingmodel	22/13762
13.12.2023	Stadfæstelse af individuelt effektiviseringskrav og vurdering af benchmarkingmodellen for elnetvirksomheder	22/13763
13.12.2023	Afvisning af klage over individuelt effektiviseringskrav for elnetvirksomhed baseret på benchmarkingmodel	22/13767
13.12.2023	Afvisning af klage over benchmarkingmodel til fastsættelse af effektiviseringskrav for elnetselskab	22/13769

13.12.2023	Stadfæstelse af Forsyningstilsynets afgørelse om effektiviseringskrav for NKE-Elnet A/S i 2020	22/13770
13.12.2023	Stadfæstelse af Forsyningstilsynets afgørelse om effektiviseringskrav for Nakskov Elnet A/S i 2020	22/13771
13.12.2023	Energiklagenævnets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for L-Net A/S i 2020	22/13772
13.12.2023	Energiklagenævnets stadfæstelse af individuelt effektiviseringskrav for Ikast El Net A/S for 2020	22/13774
13.12.2023	Klage over individuelt effektiviseringskrav for elnetvirksomhed baseret på benchmarkingmodel	22/13775
13.12.2023	Stadfæstelse af afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for elnetvirksomhed baseret på benchmarkingmodel	22/13776
13.12.2023	Stadfæstelse af individuelt effektiviseringskrav for Flow Elnet A/S for 2020	22/13777
13.12.2023	Energiklagenævnets stadfæstelse af Forsyningstilsynets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for Dinel A/S i 2020	22/13781
13.12.2023	Energiklagenævnets stadfæstelse af Forsyningstilsynets afgørelse om effektiviseringskrav for Cerius A/S i 2020	22/13782
13.12.2023	Energiklagenævnets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for Trefor El-Net A/S i 2020	22/13783
06.11.2023	Energiklagenævnets afvisning af klage over Energistyrelsens afgørelse om dispensation for fjernaflæst elmåler grundet overskredet klagefrist	23/04484
25.08.2021	Energiklagenævnets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav og leveringskvalitet - Konstant Net A/S	19/04015
25.08.2021	Ophævelse af Forsyningstilsynets afgørelse om effektiviseringskrav på grund af fristoverskridelse	19/04021
25.08.2021	Energiklagenævnets afgørelse om effektiviseringskrav og leveringskvalitet - TREFOR El-net A/S	19/04026
25.08.2021	Energiklagenævnets afgørelse om ophævelse af Forsyningstilsynets afgørelse vedrørende individuelle effektiviseringskrav	19/04028
25.08.2021	Energiklagenævnet ophæver Forsyningstilsynets afgørelse om individuelt effektiviseringskrav for Vores Elnet A/S	19/04034
09.02.2021	Afvisning af klage over Energistyrelsens afgørelse om solcelleanlæg grundet overskredet klagefrist	21/00071
08.05.2018	Klage afvist af Energiklagenævnet grundet overskredet klagefrist	18/00370
09.09.2015	Klage over Energistilsynets afgørelse om effektiviseringskrav for SK Elnet A/S for 2015	1011-15-8
13.06.2012	Klage over Energistilsynets effektiviseringskrav til elnetselskaber for 2012	1011-11-26

05.05.2008	Energiklagenævnets afgørelse om effektiviseringskrav til Vestforsyning Net A/S for 2008	11-538
10.03.2008	Prisregulering for elforsyning: Hjemvisning af sag om markedsvilkår og effektivitetsvurdering	11-478.
17.09.2007	Stadfæstelse af afslag på efterregulering af indtægtsrammer for demontering af luftledninger	11-321.
14.09.2007	Afslag på anmodning om opsættende virkning i sag om efterregulering af forsyningspligtpriser for 2003 og 2004	11-453.
FORSYNINGSTILSYNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		8
21.12.2022	Forsyningstilsynet fastsætter individuelt effektiviseringskrav på 13,6 mio. kr. årligt for Cerius A/S i 2023-2027	22-00258
21.12.2022	Individuelle effektiviseringskrav for N1 A/S 2023-2027 fastsat til 0 kr. – selskabet vurderet fuldt effektivt	22-00297
21.12.2022	Forsyningstilsynet fastsætter individuelle effektiviseringskrav på 0 kr. til N1 Randers A/S for perioden 2023-2027	22-00298
21.12.2022	Forsyningstilsynet fastsætter nul effektiviseringskrav for RAH NET A/S for perioden 2023-2027	22-00311
21.12.2022	Forsyningstilsynet fastsætter individuelle effektiviseringskrav for TREFOR EL-NET A/S for 2023-2027	22-00317
08.04.2019	Forsyningstilsynet fastsætter individuelt effektiviseringskrav på 40.000 kr. for NOE Net A/S for 2019-2022	18-07714
08.04.2019	Individuelt effektiviseringskrav på 10.000 kr. til Vordingborg Elnet A/S – Forsyningstilsynets afgørelse om benchmarking og leveringskvalitet	18-07735
02.12.2016	Indtægtsrammeudmelding for Vildbjerg Elværk A.m.b.A for reguleringsårene 2005-2015	12-09082